

ISAAC ASIMOV HVEZDY AKO PRACH

Galaktické impérium 1

Lindeni

Hviezdy ako prach

Vyšlo aj v tlačovej podobe

Objednať môžete na
www.lindeni.sk
www.albatrosmedia.sk

Lindeni

Isaac Asimov

Hviezdy ako prach – e-kniha
Copyright © Albatros Media a. s., 2026

Všetky práva vyhradené.
Žiadna časť tejto publikácie nesmie byť rozširovaná
bez písomného súhlasu majiteľov práv.

ALBATROS MEDIA

HVIEZDY AKO PRACH

ISAAC ASIMOV
HVIEZDY
AKO PRACH
Galaktické impérium 1

Z angličtiny preložil Patrick Frank

Ljndeni

Isaac Asimov: *The Stars, Like Dust*

Copyright © 1951, 1983 by the Estate of Isaac Asimov

All rights throughout the world are reserved to Asimov Holdings LLC

Translation © Patrick Frank, 2026

Slovak edition © Albatros Media Slovakia, s. r. o., 2026

Všetky práva sú vyhradené. Žiadna časť tejto publikácie sa nesmie kopírovať a rozmnožovať za účelom rozširovania v akejkoľvek forme alebo akýmkoľvek spôsobom bez písomného súhlasu vydavateľa. Vyťažovanie textu a dát z tejto publikácie v zmysle čl. 4 smernice 2019/790 EÚ je zakázané.

ISBN v tlačenej verzii 978-80-566-5318-0

ISBN e-knihy 978-80-566-5338-8 (1. zverejnenie, 2026) (epub)

ISBN e-knihy 978-80-566-5339-5 (1. zverejnenie, 2026) (mobi)

ISBN e-knihy 978-80-566-5337-1 (1. zverejnenie, 2026) (ePDF)

OBSAH

1.	Spálňa zamrmlala	9
2.	Vesmírna sieť	19
3.	Náhoda a náramkové hodinky	30
4.	Slobodný?	44
5.	Neistá osoba	54
6.	S korunou na hlave	63
7.	Hudobník mysle	72
8.	Dámske sukne	83
9.	A pánske nohavice	93
10.	Možno!	108
11.	A možno nie!	121
12.	Autarcha prichádza	134
13.	Autarcha ostáva	146
14.	Autarcha odchádza	159
15.	Diera vo vesmíre	166
16.	Lovecké psy	175
17.	A štvaná zver	187
18.	Zo spárov porážky	198
19.	Zase porážka!	208
20.	Kde?	218
21.	Tu?	231
22.	Tam!	242
	Doslov	255

I. SPÁLŇA ZAMRMLALA

Spálňa ticho zamrmlala. Bolo to takmer pod prahom počuteľnosti – nepravidelné, nenápadné a dokonale smrtiace.

Nie to však vytrhlo Birona Farrilla z ťažkého spánku, v ktorom si človek ani poriadne neodpočinie. Nepokojne prevracal hlavu zo strany na stranu v márnom boji s pravidelným vrčaním na nočnom stolíku.

Nemotorne k nemu natiahol ruku a bez toho, aby otvoril oči, spojil prstom kontakt.

„Haló?“ ozval sa do tmy.

Z aparátu sa okamžite vyvalil zvuk. Bol drsný a hlasný, no Biron nemal silu ho stíšiť.

„Môžem hovoriť s Bironom Farrillom?“

Ospalo povedal: „Pri aparáte. Čo chcete?“

„Môžem hovoriť s Bironom Farrillom?“

Povedal: „Pri aparáte. Kto volá?“

„Môžem hovoriť s Bironom Farrillom?“ Znelo to dosť naliehavo.

Otvoril oči do hustej tmy. Hneď nato si uvedomil, že na jazyku má divnú pachuť a vo vzduchu ostal po čomsi náznak smradu.

Biron zahuhlal: „Hovoríte s ním. Čo chcete?“

Neznámy pokračoval, akoby ho vôbec nepočul. Jeho hlas znel do noci čoraz silnejšie a naliehavejšie. „Je tam niekto? Rád by som hovoril s Bironom Farrillom.“

Zdvihol sa na lakti a upriamil zrak na stolík s vizifónom. Ďubol prstom do ovládania a drobná obrazovka sa rozžiarila.

„Tu som,“ povedal. Aj v polospánku jasne rozoznal hladké, mierne asymetrické črty Sandera Jontiho. „Zavolajte mi ráno, Jonti.“

Už sa to chystal znova vypnúť, keď sa Jonti opýtal: „Haló? Haló? Je tam niekto? Volám správne do izby päťstodvadsaťšesť v univerzitnom komplexe? Haló?“

Biron si nečakane uvedomil, že nesvieti drobná kontrolka označujúca živé vysielanie. V duchu zahrešil a stisol príslušný gombík. Nič sa nezmenilo. Potom to Jonti vzdal a na obrazovke miesto neho ostal štvorec mliečneho svetla.

Biron ju vypol a schúlil sa v snahe opäť sa zaboriť do van- kúša. Poriadne ho to podráždilo. Po prvé, nik nemá právo vyvolávať mu uprostred noci. Letmo sa pozrel na jemne svetielkujúce čísla tesne nad čelom postele. Tri pätnásť. Svetlá v dome sa zažnú až o necelé štyri hodiny.

Po druhé sa mu vôbec nepáčilo, že sa budí do totálnej tmy. Ani po štyroch rokoch pobytu si nezvykol na pozemský zvyk stavať budovy zo železobetónu – pričupené, hrubé a bez okien. Bola to tisícročná tradícia ešte z čias, keď sa proti primitívnym jadrovým zbraniar nepoužívala obrana zo silového poľa.

To však bola minulosť. Nukleárna vojna narobila na Zemi hrozné škody. Väčšina z nej bola rádioaktívna a nepoužiteľná. Už nebolo čo stratiť, no architektúra stále odrážala staré obavy, takže sa Biron budil do nepreniknuteľnej tmy.

Opäť sa zdvihol na lakti. Niečo mu na tom nesedelo. Čakal. Nešlo o fatálne mrmlanie miestnosti, nie – všimol si niečo celkom iné. Bolo to ešte menej výrazné a nepredstaviteľne menej smrtiace.

Chýbal mu jemný pohyb vzduchu, ktorý človek berie ako úplnú samozrejmú – jemný dotyk neprestajnej obnovy. Pokúsil sa zľahka preglgnúť. Nešlo to. Atmosféra v izbe mu pripadala dusivá a on si hneď aj uvedomil príčinu. Prestal

fungovať ventilačný systém, čo už bolo skutočne na sťažnosť. Akurát mu nefungoval vizifón a nemal to ako nahlásiť.

Zívot si, nahmatat papuče a dlaňami si pretrel oči. Takže sme bez ventilácie, čo? Tým sa vysvetľuje aj ten divný pach. Zamračene dva- či trikrát zavetril, no márne. Pripadal mu povedomý, nevedel si ho však nikam zaradiť.

Naslepo prešiel do kúpeľne a automaticky siahol po vypínači, aj keď vlastne nepotreboval svietiť iba na to, aby si napustil pohár vody. Vypínač cvakol naprázdno. Skúsil ho niekoľko ráz, stále rovnako bezvýsledne. To tu už fakt nič nefunguje? Mykol plecom, potme sa napil a hneď mu bolo lepšie. Opäť si zívot a vrátil sa do izby, kde vyskúšal hlavný vypínač. Stále nič. Nedalo sa zažať ani jediné svetlo.

Sadol si na posteľ, mocné ruky položil na svalnaté stehná a premýšľal. Za normálnych okolností by takéto niečo stálo za vážnu výmenu názorov s údržbármi. Na vysokoškolskom internáte nik nečaká hotelové služby, no dovesmíru, stále sa môže domáhať, aby mu zabezpečili aspoň holé minimum! Niežeby na tom zase až tak záležalo, všakáno. Blížili sa promócie a on končil so školou. O tri dni sa rozlúči s internátom, Pozemskou univerzitou a vlastne aj so samotnou Zemou.

Stále by to však mohol nahlásiť, hoci aj bez zbytočných poznámok. Mohol by ísť k telefónu na chodbe. Mohli by mu priniesť svetlo s vlastným zdrojom a prípadne aj ventilátor, aby mohol spať bez pocitu, že sa dusí. Ak nie, tak dovesmíru aj s nimi! Už len dve noci...

Vo svetle nefunkčného vizifónu si našiel šortky. Cez ne si natiahol jednodielnu kombinézu s tým, že na daný účel to postačí. Na nohách si nechal papuče. Niežeby hrozilo, že niekoho zobudí, aj keby po chodbách dupotal v okovaných čizmách, lebo priečky v tejto mohutnej betónovej stavbe neprepúšťali takmer žiadny zvuk, no nechcelo sa mu prezúvať.

Prešiel k dverám a stisol kľučku. Hladko sa pohla a začul aj cvaknutie na znak toho, že sa aktivovalo ich otváranie. Akurát sa pritom ani nepohli. Napol bicepsy, až sa premenili na dve mohutné hrče, no stále nimi nedokázal pohnúť.

Odstúpil od nich. Veď je to trápne! Vari došlo k všeobecnému výpadku prúdu? Ale nie, to je vylúčené. Hodinky stále svietili a aj vizifón bol pod prúdom, len sa z neho nedalo volať.

Tak moment! Mohli to byť chalani, darebáci jedni! Niekedy vystrájali aj takéto kúsky. Infantilné, samozrejme, no aj on sa párkrát zapojil do hlúpych kanadských žartíkov. Pre niektorého z kamarátov by nemuselo byť vôbec ťažké vklínuť počas dňa do izby a všetko to zariadiť. Ale nie – keď šiel spať, ventilácia aj svetlo ešte fungovali.

No dobre, tak to spravili v noci. Internát sídlil v starej, zastaralej budove. Nemuseli ste byť technický génus, aby ste vedeli sabotovať okruhy ventilácie a osvetlenia. Alebo aj zablokovať dvere. Teraz počkajú do rána, čo sa bude diať, keď starý dobrý Biron zistí, že sa nevie dostať z izby. Zrejme ho z nej pustia až na obed a budú sa hurónsky rehoť.

„Ha, ha!“ zavrčal takmer nečujne. Dobré, ak ozaj ide len o toto. On s tým totiž nič urobí. Nejakto to obráti proti nim.

Zvrtol sa a nechtiac o niečo zakopol. S kovovým škripotom to odletelo po podlahe. V chabom svetle vizifónu sotva videl matné obrysy toho predmetu. Siahol pod posteľ a v širokom oblúku pod ňou šmátral. Nakoniec to nahmatal a vytiahol bližšie k svetlu. (Zase až takí prešibaní nie sú. Mali vizifón celkom vyradiť z prevádzky, nielen odstaviť vysielacie okruhy.)

Ukázalo sa, že je to drobný valec s dierkou v bubline na jednom konci. Zdvihol si ho k nosu a privoňal k nemu. Hneď chápal, čo za smrad v izbe cítil. Bol to Hypnit. Samozrejme, chalani ho museli použiť, aby sa nezobudil, kým pracujú na okruhoch.

Teraz to už vedel zrekonštruovať pekne krok po kroku. Vypáčili dvere, čo nie je vôbec ťažké a ide o jedinú nebezpečnú časť celej ich operácie, lebo sa pri tom mohol zobudiť. Možno si ich pripravili už cez deň, aby sa pri zavretí nezacvakli. Po príchode to nekontroloval. Len čo ich potom mali odchýlené, stačilo hodiť dnu plechovku Hypnitu a znova ich zavrieť. Anestetikum by sa pomaly vyparovalo a koncentrácia stúpala až k požadovaným 1 : 10 000, pri ktorých zaručene nevstane. Potom vošli – samozrejme, s rúškom na tvári. Dovesmíru! Pred Hypnitom vás na pätnásť minút ochráni hoci aj namočená vreckovka a viac času určite nepotrebovali.

Vysvetľovala sa tým aj sabotáž ventilácie. Museli ju zastaviť, aby sa Hypnit príliš rýchlo nerozptýlil. Tým vlastne museli začať. Poškodený vizifón mu potom zabráni kamkoľvek sa dovolať, dvere zase opustiť izbu a absencia svetla povedie k panike. Super, chalani!

Pohrdavo si odrkol. Nad takýmito vecami sa v spoločnosti neslušalo veľmi pohoršovať. Koniec koncov, stále je to len vtip. Napriek tomu by najradšej vyvalil dvere a ukončil ich zábavu. Pri tej myšlienke sa mu mimovoľne napli vypracované svaly trupu, no uvedomil si, že by to bolo márne. Dvere vyrobili tak, aby vydržali aj pri jadrovom výbuchu. Dovesmíru aj s tými ich tradíciami!

Nejako sa z toho však dostať musel. Nemohol dopustiť, aby im to vyšlo. Najprv potrebuje svetlo – poriadne, nie iba nehybnú matnú žiaru vizifónu. S tým však problém nebude. V šatníku má baterku s vlastným zdrojom energie.

Keď siahol na ovládanie dverí šatníka, na moment mu napadlo, či nezablokovali aj tie. Išli však celkom hladko a bez problémov sa odsunuli do drážky v stene. Biron si mlčky prikývol. Nemalo veľký význam trápiť sa s dverami do skrine a navyše na to aj tak asi nebolo dosť času.

No a potom, keď sa už s baterkou v ruke odvracal od skrine, sa celá jeho hypotéza v jedinom desivom momente zosypala ako domček z karát. Zmeravel, od napätia mimovoľne napol brušné svaly, zadržal dych a počúval.

Nedalo sa to s ničím zameniť. Bol to zvuk známy ako „smrteľné hrmotanie Zeme“. Vymysleli ho už pred tisíc rokmi.

Presnejšie povedané, bol to zvuk radiačného počítača ohlasujúceho nabitie častice tvrdého gama žiarenia, ktoré k nemu doletia, a jeho tlmené cvakanie splývalo do elektronického mrmotu. Bol to zvuk počítačadla, ktoré počíta to jediné, čo vie – smrť!

Pomaly, po špičkách ustúpil od skrine. Z necelých dvoch metrov zasvietil baterkou hlboko dovnútra. Počítač ležal vzadu v kúte, tento fakt mu však sám osebe nič nepovedal.

Mal ho tam od prvého ročníka. Väčšina prvákov z vonkajších svetov si nejaký kúpila hneď prvý týždeň na Zemi. V tom čase si ešte bolestne uvedomovali jej rádioaktivitu a cítili potrebu nejako sa ochrániť. Zvyčajne ich potom predali novému ročníku, no Biron sa toho svojho nikdy nezbabel. Teraz bol za to vďačný.

Obrátil sa k písaciemu stolu, na ktorý si pred spaním odkladal hodinky. Boli tam. Trocha roztrasene ich zdvihol do svetla baterky. Remienok mali z pletenca ohybného plastu bielej farby, ktorá napohľad vyzerala takmer až tekutá. Aj teraz bola biela. Odtiahol hodinky trochu ďalej a pozrel sa na ňu z viacerých uhlov. Stále biela.

Aj ten náramok si kúpil v prvom ročníku. Silná radiácia by ho zafarbila namodro a modrá bola na Zemi farbou smrti. Ak ste sa stratili alebo nedávali pozor, ľahko ste sa tam za dňa mohli dostať na plochu s rádioaktívnou zeminou. Štát nechal ohraďiť toľko z nich, koľko sa len dalo, a nikto sa, samozrejme, ani nepokúsil priblížiť k obrovským plochám smrti, ktoré

sa začínali pár kilometrov od mesta – no varovný náramok aj tak slúžil ako šikovná poistka.

Keby získal svetlomodrý nádych, bez debaty by ste išli do nemocnice na liečbu. Bol vyrobený zo zlúčeniny, ktorá mala presne rovnakú citlivosť na žiarenie ako ľudské telo, a príslušné fotoelektrické prístroje vedeli zmerať intenzitu modrej, aby lekári určili závažnosť vášho ožiarenia.

Výrazná kráľovská modrá znamenala neodvratný koniec. Už nikdy sa nemohla zmeniť, rovnako ako ani vy. Neexistovala na to žiadna liečba, nemali ste šancu ani nádej. Ostávalo len počkať jeden deň až týždeň a nemocnica mohla nanajvýš zariadiť vašu kremáciu.

Náramok však bol stále biely a v Bironovi sa trochu upokojila šialená spleť myšlienok.

Nie je tu zase až taká rádioaktivita. Nemohol by to byť len ďalší aspekt kanadského žartíka? Zamyslel sa nad tým a dospel k záveru, že nie. Rozhodne nie na Zemi, kde je manipulácia s rádioaktívnymi materiálmi hrdelný zločin. Na Zemi brali rádioaktivitu smrteľne vážne. Museli. Nik by neurobil niečo také bez mimoriadne vážneho dôvodu.

Povedal si to opatrne a jednoznačne a postavil sa k tomu odvážne. Jedným z mimoriadne vážnych dôvodov by mohol byť napríklad pokus o vraždu. Ale prečo? Chýba na ňu motív. Za dvadsaťtri rokov života si neurobil jediného vážneho nepriateľa. Rozhodne nie takého vážneho. Nie takého, ktorý by ho chcel zavraždiť.

Chytil sa za krátke vlasy. Bola to trápna myšlienka, nedalo sa jej však uniknúť. Pomaly sa vrátil ku skrini. Musí v nej byť niečo, čo vyžaruje tento typ radiácie – niečo, čo tam ešte pred štyrmi hodinami nebolo. Našiel to takmer okamžite.

Bola to neveľká skrinka, maximálne pätnásť krát pätnásť centimetrov. Biron vedel, čo skrýva, a až sa mu z toho

rozochvela dolná pera. Ešte nikdy žiadnu nevidel, ale počul o nich. Zdvihol počítač a odniesol ho hlbšie do izby. Drobný mrmot takmer celkom ustal. Znova ho začul, až keď koniec s tenkou vrstvou sľudy prepúšťajúcou radiáciu namieril naspäť na skrinku. Rozptýlilo to v ňom aj posledné pochybnosti. Bola to radiačná bomba.

Momentálne nevyžarovala dosť silne, aby to mohlo byť nebezpečné. To, čo počítač nameral, bola len radiácia z rozbušky. Niekde v skrinke sa nachádzala miniatúrna jadrová nálož. Umelé izotopy s krátkym polčasom rozpadu ju pomaly zahrievali prúdom vhodných čiaštočiek. Keď dosiahne prah teploty a hustoty častíc, zareaguje. Zvyčajne to nerobí výbuchom, aj keď samotnú skrinku to roztaví na neforemný kus kovu, ale rozhodne vydá mohutnú dávku radiácie, ktorá usmrtí všetko živé v rozsahu dvoch metrov až dvoch kilometrov v závislosti od parametrov bomby.

Nemal ako zistiť, kedy ten prah dosiahne. Možno ostávajú ešte celé hodiny a možno to bude hneď teraz. Ostal tam bezmocne stáť s baterkou v ochabnutých spotených rukách. Keď ho pred polhodinou zobudil vizifón, bol úplne pokojný. Teraz vedel, že ho čaká smrť.

Nechcel zomrieť, no bol tam beznádejne uväznený a nemal sa kam skryť.

Poznal umiestnenie svojej izby. Nachádzala sa na konci chodby, takže s ďalšou izbou susedila len na jednej strane, ak nerátame tie hore a dolu. S tou hore nemohol nič robiť. S tou na rovnakom poschodí susedil kúpeľňou a aj ona mala za stenou zase len kúpeľňu, takže sa nedalo čakať, že sa tam niekoho dovolá.

Ostávala tá pod ním.

V izbe mal dve skladacie stoličky, aby si mala kam sadnúť aj prípadná návšteva. Jednu zdvihol. Keď ňou tresol

o podlahu, ozvalo sa len ploché plesnutie. Obrátil ju bokom a vydal ňou silnejší, tvrdší zvuk. Medzi údermi vždy počkal, uvažujúc, či sa mu podarí zobudiť spáča pod sebou a rozčúliť ho natoľko, aby nahlásil rušenie nočného pokoja.

Odzrazu začul tlmený zvuk a zmeravel s napoly polámanou stoličkou nad hlavou. Prichádzalo to odo dverí.

Rozoznal v tom svoje meno. Nieкто ho volá!

„Farrill! Farrill!“ zopakovalo sa niekoľko ráz aj s niečím ďalším. Mohlo to byť azda „Si vnútri?“ alebo „Si v poriadku?“

Z celej sily zareval: „Otvorte dvere!“ Zopakoval to ešte tri- alebo štyrikrát. Od netrpezlivosti ho zalieval pot ako pri horúčke. Bomba sa mohla každú chvíľu aktivovať.

Zdalo sa mu, že ho počuli. Aspoň teda začul tlmené varovanie: „Pozor!“ Nasledovalo čosi, čomu nerozumel, a slovo „anihilátor“. Pochopil, čo to znamená, a rýchlo odstúpil odo dverí.

Nasledovalo niekoľko ostrých kovových praskaní a vo vzduchu izby normálne cítil vibrácie. Potom to zaprašťalo oveľa dlhšie a dvere sa vyvalili dovnútra. Z chodby prenikalo svetlo.

Skočil do dverí a divo mával rukami. „Nechodte dnu!“ varoval. „Pre lásku zemsú, nechodte sem! Je tu radiačná bomba!“

Pred ním stáli dvaja muži. Jeden bol Jonti a druhý Esbak, správca internátu. Ani sa predtým nestihol celkom obliecť.

„Radiačná bomba?“ jachtal.

Jonti bol pohotovejší. „Aká veľká?“ V ruke držal anihilátor, čo prudko kontrastovalo s jeho elegantným vzhľadom, dokonca aj takto neskoro v noci.

Biron sa nezmohol na slovo, tak to len naznačil rukami.

„Dobre,“ povedal Jonti. Napohľad pokojne sa obrátil k správcovi. „Mali by ste evakuovať izby v tejto oblasti, a ak

máte niekde v areáli olovené pláty, dajte ich sem priniesť na vystlanie chodby. Do rána by som tam nikoho nepúšťal.“

Zvrtol sa naspäť k Bironovi. „Zrejme má dosah štyri až šesť metrov. Ako sa sem dostala?“

„Neviem!“ zvolal Biron a utrel si spakruky čelo. „Ak vám to neprekáža, musím si sadnúť.“ Letmo si pozrel na zápästie a hneď nato si uvedomil, že hodinky sú stále v izbe. Normálne musel bojovať s nutkaním vrátiť sa po ne.

Naokolo už nastal rozruch. Študentov vyhánali z izieb.

„Poď so mnou,“ prikázal mu Jonti. „Aj ja si asi radšej sadnem.“

Biron sa ho spýtal: „Čo vás priviedlo k mojej izbe? Niežeby som vám za to nebol vďačný, rozumiete...“

„Volal som ti. Neozýval si sa a ja som s tebou nutne potreboval hovoriť.“

„Hovoriť?“ Snažil sa rozprávať opatrne a dostať pod kontrolu roztrasený dych. „Prečo?“

„Aby som ťa varoval, že ti ide o život.“

Biron sa trhane zasmial. „To som už zistil aj sám.“

„Toto bol len prvý pokus. Skúsia to znova.“

„Akože kto?“

„Nie tu, Farrill,“ povedal Jonti. „Na toto potrebujeme súkromie. Na chrbte máš nakreslený terč a týmto som sa už možno ohrozil aj ja.“

2. VESMÍRNA SIET'

Spoločenskú miestnosť našli prázdnu a temnú. O pol piatej nadránom sa nič iné ani nedalo čakať. Jonti napriek tomu pri otvorených dverách na moment zaváhal a počúval, či tam niekto nie je.

„Nie,“ povedal. „Svetlo ostane vypnuté. Na rozprávanie ho nepotrebujeme.“

„Na jednu noc už mám tmy až-až,“ namietol Biron.

„Necháme odchýlené dvere.“

Biron nemal silu vzdorovať. Klesol na najbližšiu stoličku a sledoval, ako sa zatvárajú dvere a obdĺžnik svetla sa mení na tenký pásik. Teraz, keď už bolo po všetkom, sa ho zmocňovala triaška.

Jonti zastavil dvere a položil vychádzkovú palicu cez pás svetla. „Sleduj ju. Povie nám, keď niekto prejde okolo alebo sa pohnú dvere.“

Biron mu povedal: „Prosím vás, teraz fakt nemám náladu na sprisahania. Ak vám to neprekáža, tak by som ocenil, keby ste mi jednoducho povedali, čo chcete. Momentálne by sa mi hodil silný drink a dlhý spánok.“

„Viem si predstaviť, čo cítiš,“ pripustil Jonti, „ale pridlhému spánku si aspoň načas unikol. Ja by som chcel zabezpečiť, že to bude na oveľa dlhší čas. Vieš, že sa poznám s tvojím otcom?“

Túto otázku Biron nečakal, a tak zdvihol obočie. Žiaľ, v temnej miestnosti jeho gesto nik nemohol vidieť. „Nikdy vás nespomínal,“ odpovedal.

„Prekvapilo by ma, keby to urobil. Vlastne ani nevie, pod akým menom tu pôsobím. Mimochodom, ozval sa ti v poslednom čase?“

„Prečo sa pýtate?“

„Lebo mu hrozí veľké nebezpečenstvo.“

„Čože?!“

Jonti potme nahmatal jeho ruku a pevne ju stisol. „Tichšie, prosím! Nezvyšuj hlas!“ Biron si až teraz uvedomil, že predtým obaja šepkali.

Jonti pokračoval: „Budem konkrétnejší. Tvojho otca vzali do väzby. Chápeš, čo to znamená?“

„Nie, to naozaj nechápem. Kto ho vzal do väzby a čo sa snažíte dosiahnuť? Prečo s tým idete za mnou?“ Bironovi divo tepalo v sluchách. Hypnit a tesný únik pred smrťou mu zne- možňovali odrážať výpady tohto šviháka, ktorý sedí tak blízko, že aj najtichší šepot z jeho úst znie ako výkrik.

„Iste,“ zašepkal Jonti. „Máš predstavu o práci, ktorú robil tvoj otec?“

„Ak ho poznáte, tak viete, že je rančer Widemosu. Jeho prácou je vládnuť.“

Jonti povedal: „Nuž, ak nerátame fakt, že riskujem život, aby som ťa zachránil, tak skutočne nemáš dôvod mi dôverovať. Ja už však aj tak viem všetko, čo mi môžeš povedať. Napríklad to, že tvoj otec konšpiroval proti Tyrannáncom.“

„To popieram,“ vyhlásil Biron nervózne. „To, že ste mi dnes v noci pomohli, vám ešte nedáva právo hovoriť takéto veci o mojom otcovi.“

„Hlúpo sa vykrúcaš, môj mladý priateľ, a zbytočne mrháš mojím časom. Vari nechápeš, že táto situácia dávno prekročila medze slovných súbojov? Tvoj otec je v tyrannánskej väznici. Možno už ani nežije.“

„Tomu neverím!“ Biron sa napoly zdvihol zo stoličky.

„Som v postavení, v ktorom mám prístup k informáciám.“

„Radšej to už skončíme, Jonti. Nemám náladu na záhady a nepáčia sa mi vaše pokusy o...“

„O čo?“ Z Jontiho hlasu sa vytratila časť jeho zvyčajnej elegancie. „Asi by som ti mal pripomenúť, že táto informácia, ktorú nie si ochotný akceptovať, mi prezradila, že sa ťa pokúsia zavraždiť. Mal by si súdiť podľa toho, čo sa reálne stalo, Farrill.“

Biron mu prikázal: „Tak začnite odznova a jasnejšie. Vypočujem si vás.“

„Dobre. Predpokladám, že ma máš za suseda z kráľovstiev za hmlovinou, aj keď sa vydávam za Vegánčana.“

„Podľa prízvuku som tipoval, že by to tak mohlo byť. Nepripadalo mi to dôležité.“

„Je to dôležité, priateľu. Prišiel som sem, lebo tak ako tvoj otec, aj ja nenávidím Tyrannáncov. Môj ľud trpí pod ich útlakom už päťdesiat rokov. To je dosť veľa.“

„Ja nie som politik.“

V Jontiho hlase sa opäť ozvala podráždenosť. „Nie som jeden z ich agentov, čo sa ťa snažia do niečoho namočiť. Hovorím pravdu. Pred rokom ma chytili, tak ako teraz tvojho otca. Podarilo sa mi však uniknúť a uchýliť sa na Zem, kde som mal byť v bezpečí, kým sa nepripravím na návrat. Nič viac ti o sebe hovoriť nemusím.“

„Aj tak je to viac, než som chcel počuť, vážený pane.“ Biron nevedel potlačiť nevraživosť. Jonti ho svojím priveľmi uhladeným správaním vždy dokázal podráždiť.

„Chápem, ale musím ti povedať aspoň toľko, lebo práve tak som sa zoznámil s tvojím otcom. Spolupracoval so mnou alebo skôr ja s ním. Poznal ma, nie však v rámci svojho oficiálneho pôsobenia ako najvýznamnejší šľachtic planéty Nephelos. Rozumieš, čo sa ti snažím povedať?“

Biron celkom zbytočne prikývol do tmy a odvetil: „Áno.“

„Ďalej to netreba rozoberať. Moje informačné zdroje fungujú aj tu na Zemi, takže viem, že je vo väzení. To je fakt. Keby to bolo len podozrenie, pokus o tvoju vraždu by ho dostatočne potvrdil.“

„Ako?“

„Ak majú Tyrannánci otca, prečo by nechali na slobode syna?“

„Snažíte sa naznačiť, že mi tú radiačnú bombu dali do izby Tyrannánci? To je vylúčené!“

„Prečo by to malo byť vylúčené? Vari nechápeš ich situáciu? Vládnu päťdesiatim svetom a čelia pritom niekoľko stonásobnej presile. V takejto situácii hrubá sila jednoducho nestačí. Preto sa špecializujú na zákerné metódy, intrigy a vraždy. Ich sieť sa rozprestiera široko-ďaleko po vesmíre a je poriadne hustá. Nemám problém zmieriť sa s tým, že siahla aj na päťsto svetelných rokov vzdialenú Zem.“

Birona ešte stále celkom neopustila tá desivá nočná mora. Z diaľky k nemu doliehali zvuky toho, ako na chodbe rozkladajú olovené pláty. Počítač v jeho izbe nepochybne stále mrmlal.

Povedal: „To mi nedáva zmysel. Už tento týždeň sa vraciam na Nephelos. Prečo by ma zabíjali na Zemi? Keby chvíľu počkali, dostali by ma aj bez námahy.“ Uľavilo sa mu, že našiel chybu. Dychtivo uveril vlastnej logike.

Jonti sa naklonil bližšie a jeho korenistý dych rozhýbal vlasy na Bironovej sluche. „Tvoj otec je obľúbený. Jeho smrť – a keď ho Tyrannánci uväznili, musíš počítať aj s touto možnosťou – vzbudí odpor aj v ustráchanom poddanskom ľude, ktorý sa títo vládcovia snažia vytvoriť. Ako rančer Widemosu by si ich odpor mohol podchytiť, ale keby popravili aj teba, len by tým zdvojnásobili nebezpečenstvo. Nemajú v úmysle vyrábať mučeníkov. Keby si však zomrel na ďalekom svete,

navyš len nejakou škaredou náhodou, bolo by to pre nich nesmierne výhodné.“

„Ja vám neverím,“ vyhlásil Biron. Už mu neostala žiadna iná obrana.

Jonti sa zdvihol a napravil si tenké rukavice. K tomu povedal: „Zachádzaš príďaleko, Farrill. Vyznelo by to oveľa presvedčivejšie, keby si nepredstieral takú dokonalú nevedomosť. Predpokladám, že ťa otec pre tvoje vlastné dobro chránil pred realitou, no pochybujem, že by ťa jeho presvedčenie vôbec nijako neovplyvnilo. Tvoja nenávisť voči Tyrannáncom je len odrazom jeho vlastnej. Či chceš, alebo nie, si pripravený proti nim bojovať.

Možno si aj sám uvedomuješ, že ťa dospelosť zaväzuje k činom. Veľmi šikovne si sa ocitol práve tu, na Zemi, a vôbec sa nedá vylúčiť, že vzdelávanie spájaš aj s inou, veľmi konkrétnou úlohou. Napríklad takou, ktorú Tyrannánci nie sú ochotní dopustiť, aj keby mali kvôli tomu vraždiť.“

„To je len hlúpy pátos.“

„Naozaj? Tak dobre, nech je. Ak ťa dnes nepresvedčí pravda, neskôr to urobia okolnosti. Prídu ďalšie pokusy o tvoju vraždu a nasledujúci by mohol uspieť. Od tejto chvíle si mŕtvy, Farrill.“

Biron zdvihol hlavu. „Tak moment! O čo v tejto veci ide vám?“

„Som vlastenec. Rád by som v našich kráľovstvách videl slobodu. Chcem, aby si mohli znova slobodne vyberať svoju vládu.“

„Nie tak som to myslel. O čo ide vám osobne? Idealizmus ako jedinú pohnútku neberiem, lebo neverím, že by ste sa riadili iba ním. Ospravedlňujem sa, ak vás to uráža,“ chrľil naňho jedno tvrdé slovo za druhým.

Jonti sa znova usadil a povedal: „Skonfiškovali moje panstvo. Aj pred vyhnanstvom mi bolo nepríjemné prijímať

rozkazy od tých odporných trpaslíkov. Odvtedy cítim čoraz silnejšiu potrebu byť znova taký ako môj starý otec pred príchodom Tyrannáncov. Stačí to ako praktický dôvod pre túžbu po revolúcii? Jej vodcom mal byť tvoj otec. Ak sa to nedá, tak ním budeš ty!“

„Ja? Mám len dvadsaťtri a o týchto záležitostiach neviem vôbec nič. Mali by ste si nájsť niekoho lepšieho.“

„To by som nepochybne mohol, ale nik iný nie je syn tvojho otca. Ak ho zabijú, bude z teba rančer Widemosu a mal by si pre mňa obrovskú hodnotu, aj keby si bol iba dvanásťročný somár. Potrebujem ťa z presne rovnakého dôvodu, pre ktorý ťa chcú Tyrannánci zabiť. Ak ťa nepresvedčia moje potreby, tak by ťa mali presvedčiť tie ich. Koniec koncov, v izbe si mal radiačnú bombu. Kto iný by ťa chcel zabiť?“

Jonti trpezlivo čakal na tlmenú odpoveď.

„Nikto,“ šepol Biron. „Nikto, o kom by som vedel. Takže to s otcom je pravda?“

„Žiaľ, áno. Ber to ako vojnovú obeť.“

„A potom to má byť akože ľahšie? Možno mu raz vybudujú pamätník? Dajú naň žiarivý nápis, ktorý uvidíte aj tisíc kilometrov od planéty?“ Hlas mal trochu trhaný. „A ja mám byť z toho akože šťastný?“

Jonti čakal, Biron však už nič viac nepovedal.

Nakoniec sa ho spýtal: „Čo s tým teraz urobíš?“

„Pôjdem domov.“

„Takže si ešte nepochopil svoju situáciu.“

„Hovorím, že idem domov. Čo iné by ste odo mňa chceli? Ak žije, dostanem ho odtiaľ. Ak nie, tak... Tak...“

„Dost!“ okríkol ho starší muž chladným, podráždeným hlasom. „Zúriš nad tým ako malé decko. Na Nephelos ísť nemôžeš. Vari to nechápeš? Hovorím so zasranom alebo s rozumným mladým mužom?“

Biron zamrmľal: „Čo navrhujete?“

„Poznáš direktora Rhodie?“

„Toho priateľa Tyrannáncov? Isteže ho poznám. Viem, kto to je. Každý v našich kráľovstvách vie, kto je Hinrik Piaty, direktor Rhodie.“

„Aj si sa s ním niekedy stretol?“

„Nie.“

„Myslel som si. Ak si sa s ním nestretol osobne, tak ho nepoznáš. Je to imbecil, Farrill. Myslím to ako diagnózu. Keď však Tyrannánci skonfiškujú panstvo Widemos – a oni to urobia, presne ako zhabali to moje –, dostane ho práve Hinrik. Tyrannánci budú mať istotu, že je uňho v bezpečí, a práve preto musíš ísť práve za ním.“

„Prečo?“

„Lebo Hinrik má aspoň nejaký vplyv na Tyrannáncov. Síce len taký, aký môže mať podlízavá bábka, no mohol by zariaďovať, aby si nastúpil na otcovo miesto.“

„Nechápem ako. Skôr ma len vydá Tyrannáncom.“

„To by nepochybne chcel, ale ty si na to dáš pozor a máš celkom slušnú šancu sa tomu vyhnúť. Nezabudni, tvoj titul je cenný a dôležitý, aj keď sám nestačí. V sprisahaneckých kruhoch sa treba riadiť skôr prakticky ako sentimentálne. Sentiment k tebe pritiahne nemálo chlapov, ale na ich udržanie budeš potrebovať peniaze.“

Biron to bleskovo zväžil. „Na rozhodnutie potrebujem čas.“

„Lenže ten práve nemáš. Došiel ti v momente, keď do tvojej izby umiestnili radiačnú bombu. Musíme sa rozhybať. Môžem ti dať odporúčací list pre Hinrika z Rhodie.“

„Tak dobre ho poznáte?“

„Tvoja podozrievavosť nikdy celkom nespí, však? Raz som v mene linganského autarchu viedol delegáciu na jeho dvor.

Jeho imbecilný mozog si ma zrejme nepamätá, ale neodváži sa prezradiť, že zabudol. Poslúži ti to ako predstavenie a ďalej už môžeš improvizovať. Napoludnie odlieta loď na Rhodiu. Kúpil som ti letenku. Aj ja odchádzam, no inou trasou. Neváhaj! Tu si už aj tak skončil, nie?“

„Ešte ma čaká promócia.“

„Prázdny rituál so zdrapom pergamenu. Záleží ti na ňom?“

„Teraz už nie.“

„Máš peniaze?“

„Netrším núdzou.“

„Výborne! Priveľa by bolo aj tak podozrivé.“ Ostro ho oslovil: „Farrill!“

Biron sa strhol z čohosi, čo podozrivo pripomínalo apatiu. „Čo je?“

„Vráť sa k ostatným. Nikomu nevrav, že odchádzaš. Nech sa to dozvedia, až keď budeš preč.“

Biron otupene prikývol. Kdesi v hĺbke duše sa mu preháňala myšlienka, že nenaplnil svoje poslanie a sklamal zomierajúceho otca. Lomcovala ním márna trpkosť. Otec mu mal povedať viac. Mohol sa s ním podeliť o nebezpečenstvo. Nemal ho nechať v nevedomosti.

Teraz, keď poznal celú pravdu, alebo aspoň väčšinu pravdy o otcovej úlohe v sprisahaní, ešte silnejšie vnímal dôležitosť dokumentu, ktorý mal nájsť v pozemských archívoch. Už na to však nebol čas. Nemal čas získať ten dokument, nemal čas o ňom dlho špekulovať. Nemal čas na záchranu otca a možno ani samého seba.

Povedal: „Urobím, čo odo mňa chcete, Jonti.“

Cestou von sa Sander Jonti nakrátko zastavil na schodoch internátu a letmo prešiel pohľadom univerzitný areál. Nezdaľo sa, že ho len tak vychutnáva.